

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради
КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
№ 2 від 25.03.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»
№ 19 від 26.03.2026

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**курсів підвищення кваліфікації соціальних педагогів
за темою**

«ЦІННІСНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОЇ НУШ»

«VALUE GUIDELINES OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL»

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання
кафедри освітнього
менеджменту та
виховання
20.03.2026 № 3

Харків - 2026

РОЗРОБНИК: Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» (Скрипка К.С., доктор філософії, старший викладач кафедри освітнього менеджменту та виховання)

НАПРЯМ: Формування ціннісних орієнтирів особистості в умовах Нової української школи

Розроблено на основі типової програми: типової програми немає

Термін дії програми: з 01.04.2026 до 31.12.2030 року

Рецензенти:

Астахова Марія Сергіївна, канд. пед. наук, завідувач кафедри освітнього менеджменту та виховання КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»;

Ковальова Наталія Анатоліївна, соціальний педагог Барвінківського ліцею №2 Барвінківської міської територіальної громади Ізюмського району Харківської області

© Харківська академія неперервної освіти
Скрипка К.С.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність освітньої програми «Ціннісні орієнтири сучасної НУШ» зумовлена необхідністю підвищення фахової компетентності соціальних педагогів у сфері ціннісного виховання учнів в умовах реалізації Нової української школи.

Реформування освітньої галузі, впровадження Нової української школи, виклики воєнного часу актуалізують потребу в переосмисленні ціннісних засад освітнього процесу. Соціальний педагог сьогодні виступає ключовою фігурою у формуванні ціннісного простору закладу освіти, координуючи соціальну роботу в партнерстві з учителями, батьками та громадою.

Особливої актуальності набуває необхідність формування компетентностей у сфері ціннісного виховання: розуміння ієрархії загальнолюдських, національних і особистісних цінностей; впровадження педагогіки партнерства і дитиноцентризму; формування громадянської ідентичності та патріотизму; виховання відповідальності, людяності та критичного мислення в умовах сучасних викликів.

Реалізація освітньої програми «Ціннісні орієнтири сучасної НУШ» спрямована на забезпечення соціальних педагогів актуальними знаннями, практичними інструментами та методиками ціннісного виховання, що відповідають викликам сьогодення та сприятимуть підвищенню якості виховної роботи в закладах загальної середньої освіти.

Зміст Програми розроблено відповідно до державної політики щодо реформування системи освіти, а також з урахуванням вимог законів України: Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Закону України «Про протидію булінгу (цькуванню)», Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» та Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».

Цільова група: соціальні педагоги.

Обсяг (тривалість): 36 годин (1 кредит ЄКТС).

- лекції - 10 год (28 %);
- практико орієнтовані види роботи - 20 год (55 %);
- самостійна робота - 4 год (11 %);
- контрольні заходи - 2 год (6 %).

Особливості реалізації програми

Програма передбачає системний та комплексний підхід до формування ціннісних орієнтирів особистості в умовах Нової української школи. Реалізація програми базується на сучасних педагогічних підходах: дитиноцентризмі, педагогіці партнерства, аксіологічному та культурологічному підходах.

Особлива увага приділяється впровадженню принципів педагогіки партнерства, розвитку навичок ціннісного виховання учнів, інструментів соціально-емоційного навчання та психосоціальної підтримки. Ефективність реалізації програми забезпечується поєднанням теоретичних знань з практичними навичками роботи в умовах сучасних викликів.

Освітня програма «Ціннісні орієнтири сучасної НУШ» ґрунтується на поєднанні теоретичних занять, практико-орієнтованих форм роботи, зокрема практикумів, педагогічних кейсів, тренінгів та самостійної роботи слухачів. Навчання відбувається на основі активної співпраці всіх учасників освітнього процесу, у безпечному, інклюзивному та партнерському середовищі, з використанням цифрових освітніх ресурсів і онлайн-платформ.

Для ефективної реалізації програми залучаються тренери НУШ, психологічної служби, методисти і практики, які мають досвід роботи в умовах Нової української школи та володіють сучасними дидактичними підходами, цифровими технологіями.

Науково-педагогічні та педагогічні працівники Харківської академії неперервної освіти можуть реалізовувати Програму повністю або частково (з можливістю змін до 30% змісту за умови дотримання державних вимог до підвищення кваліфікації педагогічних працівників).

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: удосконалити та розвинути професійні компетентності соціальних педагогів щодо формування ціннісних орієнтирів учнів у закладі освіти відповідно до ідеологічних засад НУШ.

Завдання підвищення кваліфікації:

- розкрити сутність ціннісних орієнтирів НУШ та визначити роль соціального педагога у їх формуванні в освітньому процесі;
- сформувати розуміння культури партнерства та розвинути навички ефективної взаємодії між усіма учасниками освітнього процесу;
- розвинути компетентності щодо створення безпечного, інклюзивного та підтримувального освітнього середовища, з урахуванням сучасних викликів;
- сформувати практичні вміння організації соціально-емоційного навчання, превентивної діяльності та використання інтерактивних методів у роботі соціального педагога;
- створити мініпроекти соціально-педагогічного напрямку, спрямовані на формування ціннісного освітнього середовища, розвиток соціальних компетентностей, партнерської взаємодії та підтримки всіх учасників освітнього процесу.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- емоційно-етична;

- здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати навчання:

За результатами навчання слухачі оволодіють знаннями та набудуть (удосконалять) уміння, навички та способи діяльності щодо:

- розкриття сутності ціннісних орієнтирів НУШ та ролі соціального педагога у їх впровадженні;
- ефективної взаємодії та культури партнерства між усіма учасниками освітнього процесу;
- створення безпечного, інклюзивного та підтримувального освітнього середовища;
- організації соціально-емоційного навчання, превентивної діяльності та використання інтерактивних методів у роботі соціального педагога;
- розробки та реалізації мініпроектів соціально-педагогічного напрямку для формування ціннісного освітнього середовища та розвитку соціальних компетентностей учнів.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Підсумкове оцінювання здійснюється наприкінці програми у вигляді підсумкового тестування за темами освітньої програми, що дозволяє оцінити рівень засвоєння знань, умінь слухачів та спрямоване на визначення рівня сформованості професійних компетентностей, що вдосконалюватимуться (емоційно-етична та навчання впродовж життя).

Підсумкове тестування здійснюється у вигляді тесту із 15 питань.

I рівень: 10 завдань з вибором однієї правильної відповіді. До кожного із завдань наведено чотири або п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо слухач вибрав і позначив правильну відповідь (кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал).

2 завдання з вибором декількох правильних відповідей. До кожного із завдань наведено п'ять-шість варіантів відповіді, з яких декілька правильних (кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимально 2 бали за 1 завдання).

II рівень: 3 завдання на встановлення відповідності. До кожного завдання наведено інформацію, позначену цифрами і буквами. Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та буквами (утворити «логічні пари»). Завдання вважається виконаним, якщо слухач правильно зробив поєднання рядків та колонок (кожна правильно встановлена відповідність оцінюється в 0,5 балів. Максимально 2 бали за 1 завдання).

Максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання підсумкового тесту, 20 балів. Прохідний бал 15 (75%). Учасники,

які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво про підвищення кваліфікації.

Вартість:

- для педагогічних працівників усіх категорій та керівників закладів освіти, що фінансуються з місцевих бюджетів Харківської області, навчання здійснюється безкоштовно;
- для працівників закладів освіти державної та приватної форм власності, працівників закладів інших, крім освіти, галузей, та інших регіонів – платна послуга, вартість якої визначена «Переліком освітніх послуг КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», що розміщений на сайті Академії (<http://edu-post-diploma.kharkov.ua/>).

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено поєднання теоретичної підготовки з активними, практикоорієнтованими формами навчальної діяльності, що спрямовані на формування та розвиток професійних компетентностей соціальних педагогів у сфері ціннісного виховання.

Особливістю освітньої програми є використання інтерактивних методів навчання, практикумів, майстер-класів, освітнього кластеру, обміну досвідом та рефлексивних активностей в організації освітнього процесу курсів підвищення кваліфікації.

Самостійна робота слухачів передбачає опрацювання нормативно-правових документів у сфері ціннісного виховання, аналіз навчально-методичних матеріалів, виконання індивідуальних і групових практичних завдань, освітніх проєктів, рефлексію власної педагогічної діяльності й визначення індивідуальної траєкторії професійного розвитку.

Підсумковими заходами є тестування. Підсумкове тестування проводиться з метою комплексної перевірки рівня сформованості знань, умінь і професійних компетентностей за темами освітньої програми.

Зміст програми складається з 3 модулів та 15 тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 15 питань. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники, - 20 балів.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 36 год, з них: 10 год - лекційні заняття, 20 год - практична робота, 4 год - самостійна робота, 2 год - контрольні заходи.

№ теми	Назва навчальних тем	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Соціально-педагогічна підтримка: концептуальні засади та практичні напрямки роботи соціального педагога						
1.1	Ціннісні орієнтири НУШ	1	1			2
1.2	Формування культури партнерства в ЗЗСО: покрокова стратегія	1	1			2
1.3	Організація інклюзивної взаємодії в освітньому середовищі	1	1			2
1.4	Дитяча спільнота: територія рівності та взаємопідтримки		2	2		4

№ теми	Назва навчальних тем	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
1.5	Партнерство з батьками як умова успішного навчання та виховання дітей	1	1			2
1.6	Створюємо безпечне та підтримувальне освітнє середовище	1	1			2
	<i>Разом за модулем:</i>	5	7	2		14

МОДУЛЬ 2. Навчання на основі практичного досвіду: тренінги та формування професійних навичок соціального педагога

2.1	Соціально-емоційне та етичне навчання як інструмент професійної діяльності соціального педагога		2	2		4
2.2	Вчимося жити без ризику: стратегія превентивного виховання	1	1			2
2.3	Просвітницько-профілактична функція працівника психологічної служби в реаліях сучасності	1	1			2
2.4	Інтерактивні форми та методи співпраці в роботі соціального педагога		2			2
2.5	Ціннісні орієнтації як складова становлення особистості здобувача освіти: соціально-педагогічний аспект	1	1			2
2.6	Внутрішні ресурси соціального педагога: як уникнути професійного вигорання	1	1			2
2.7	Профілактика соціально-небезпечних явищ	1	1			2
	<i>Разом за модулем:</i>	5	9	2		16

МОДУЛЬ 3. Організаційно-підсумковий

№ теми	Назва навчальних тем	Кількість годин				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
3.1	Настановне заняття: очікування від курсу		2			2
3.2	Освітній кластер «Будуємо ціннісне середовище разом»		2			2
	<i>Разом за модулем:</i>		4			4
	<i>Підсумкові заходи: підсумкове тестування</i>				2	2
	Усього:	10	20	4	2	36

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Соціально-педагогічна підтримка: концептуальні засади та практичні напрямки роботи соціального педагога

Тема 1.1. Ціннісні орієнтири НУШ

Актуальність питання формуванням ціннісних орієнтацій особистості. Поняття мораль, духовність, цінності. Нормативно-правова та науково-методична база виховання ціннісної особистості здобувача освіти. Характеристика нової моделі виховання. Ієрархія внутрішніх цінностей людини. Носії та фактори впливу на формування цінностей молодшої особистості. Кодекс цінностей українського виховання і розвитку. Роль системи цінностей у житті людини.

Базові моральні цінності сучасного виховання. Основні принципи ціннісного виховання. Вікові особливості становлення особистості здобувача освіти. Методи та прийоми ціннісного виховання особистості в реаліях сьогодення.

Практична частина. Вправа «Термінологічна розминка». Створення словника «Цінності та антицінності». Вправа «Цінності на карті». Робота з кейсами «Цінності, що шануються/не шануються в закладі освіти».

Тема 1.2. Формування культури партнерства в ЗЗСО: покрокова стратегія

Педагогіка партнерства як невід'ємна складова НУШ. Забезпечення реалізації ідей педагогіки партнерства у правовій площині: Закон України «Про повну загальну середню освіту» №463-IX від 16.01.2020 р., Концепція НУШ.

Сутність педагогіки партнерства, основні принципи та ідеї. Педагогічний екскурс: партнерство в українській та зарубіжній педагогіці.

Сучасне навчання і виховання в розрізі нової педагогічної етики. Реалізація ідей дитиноцентризму, гуманістичні основи педагогіки. Дії педагога в налагодженні партнерських відносин з учасниками освітнього процесу. Спілкування, взаємодія та співпраця як основа партнерства. Підготовка до партнерства: феномен маленького кроку, меморандум про співпрацю.

Практична частина. Вправа асоціація «Партнерство – це...», Робота в групах вправа «Візія та цінності закладу освіти у побудові партнерства», квадратний словник «Дитиноцентризм» (Що?, Як?, Для чого?, Візуалізація).

Тема 1.3. Організація інклюзивної взаємодії в освітньому середовищі

Нормативно-правовий контекст організації інклюзивного навчання. Національна стратегія розвитку інклюзивного навчання до 2029 року. Створення інклюзивного освітнього середовища в закладі загальної середньої освіти. Складові школи, що розвиває інклюзивне середовище. Стратегічне планування та якісний менеджмент в організації інклюзивного навчання.

Створення команди психолого-педагогічного супроводу. Основні завдання команди психолого-педагогічного супроводу. Кадрове забезпечення для надання корекційно-розвиткових послуг. Індивідуалізація процесу навчання учнів з особливими освітніми потребами. Індивідуальна освітня траєкторія. Альтернативна і додаткова комунікація. Інструменти, впровадження яких дозволяє залучати учнів з особливими освітніми потребами до дистанційної роботи. Ресурси для якісної організації інклюзивного навчання. Співпраця із закладами вищої освіти. Навчання і підтримка педагогів. Ресурсні зустрічі. Спілкування з батьками.

Практична частина: Освітній кластер «Створення інноваційного інклюзивного освітнього простору в ЗЗСО в межах реалізації соціального проєкту».

Тема 1.4. Дитяча спільнота: територія рівності та взаємопідтримки

Поняття дитячої спільноти та її роль у соціалізації дитини. Принципи рівності, поваги та прийняття в дитячому середовищі. Формування культури співпраці та взаємодопомоги серед учнів. Дитяче лідерство та участь у спільному прийнятті рішень. Запобігання дискримінації, булінгу та соціальному виключенню. Інклюзивна дитяча спільнота: різноманіття як цінність. Роль соціального педагога у розвитку згуртованої дитячої спільноти. Спільні діяльності як інструмент формування довіри (проєкти, ігри, ініціативи). Комунікація та розв'язання конфліктів у дитячому колективі. Партнерство дітей і дорослих у створенні безпечного середовища.

Практична частина. Тренінгова вправа «Коло рівності», командна гра «Командний міст», фасилітована дискусія «Голос кожного», кейс-метод аналіз ситуацій взаємодії в дитячій спільноті, візуальна практика «Карта підтримки класу» та рефлексивне коло підбиття підсумків спільної діяльності.

Тема 1.5. Партнерство з батьками як умова успішного навчання та виховання дітей

Партнерство як інноваційний концепт нової української школи. Законодавство, що захищає права дитини і сім'ї.

Характеристика сім'ї у сучасних соціально-економічних умовах. Провідні функції сім'ї. Роль батьків у освіті. Поняття про педагогічну культуру батьків. Умови підвищення ефективності формування педагогічної культури батьків.

Основні напрямки діяльності закладу освіти в роботі з батьками. Принципи роботи з сім'ями. Моделі ефективної взаємодії. Моделі й складові реалізації спільної діяльності. Умови успішної взаємодії педагогів із сім'ями. Етика спілкування. Принципи педагогічної діяльності, орієнтованої на інтереси сім'ї.

Практична робота. Тематичний брейн-фітнес «Сімейні історії». Вправа «Моє ім'я». Вправа «Родина, родина – від батька й до сина». Вправа «Методи вивчення сімей». Вправа «Наш герб».

Тема 1.6. Створюємо безпечне та підтримувальне освітнє середовище

Безпечне освітнє середовище ЗЗСО та його складові. Нормативно-правові та концептуальні засади створення безпечного освітнього середовища. Забезпечення соціально-педагогічного супроводу учнів. Створення підтримувального освітнього середовища. Профілактика булінгу та кризових ситуацій. Формування емоційного комфорту та підтримувального середовища. Здоров'язбережувальна компетентність соціального-педагога: суть, ознаки. Алгоритми дій в небезпечних ситуаціях. Корисні ресурси.

Практична частина. Опрацювання алгоритму дій соціального педагога при порушенні норм функціонування безпечного освітнього середовища. Гра Kahoot.

МОДУЛЬ 2. Навчання на основі практичного досвіду: формування професійних навичок соціального педагога

Тема 2.1. Соціально-емоційне та етичне навчання як інструмент професійної діяльності соціального педагога

Сутність і значення соціально-емоційного та етичного навчання (СЕЕН) у соціально-педагогічній діяльності. Теоретичні основи соціально-емоційного розвитку особистості. Емоційний інтелект як професійна компетентність соціального педагога. Емпатія та навички ефективної міжособистісної взаємодії. Формування етичних цінностей і моральної відповідальності. Культура ненасильницького спілкування та медіація конфліктів.

Соціально-емоційне навчання в роботі з дітьми та молоддю з уразливих груп. Профілактика професійного вигорання соціального педагога засобами СЕЕН. Етичні дилеми у практиці соціального педагога та шляхи їх розв'язання. Інструменти та методики впровадження СЕЕН у соціально-педагогічну практику. Оцінювання ефективності соціально-емоційного та етичного навчання.

Практична частина. Освітній брейнстормінг «Територія довіри», Виконання опитувальників для визначення рівня емоційного інтелекту та самоусвідомлення. Вправи на розвиток саморегуляції, керування емоціями у стресових професійних ситуаціях. Розв'язання ситуацій із практики соціального педагога з урахуванням етичних норм. Відпрацювання навичок медіації та мирного врегулювання конфліктів.

Тема 2.2. Вчимося жити без ризику: стратегія превентивного виховання

Сутність, мета і завдання превентивного виховання в закладі загальної середньої освіти. Функції, рівні, принципи, напрями превентивного виховання. Суб'єкти-об'єкти превентивного виховання. Сучасні підходи до

проблеми превентивного виховання. Типологія відхилень поведінки. Детермінація відхилень поведінки. Сім'я як соціально-педагогічний чинник відхиленої поведінки. Заклад освіти як соціально-педагогічний чинник відхилень поведінки.

Психологічні основи профілактики та корекції відхилень поведінки. Агресивна поведінка: профілактика та корекція. Адиктивна поведінка, її профілактика та корекція.

Практична частина. Вправа «Міфи та факти». Мета: розвінчання хибних уявлень. Приклади тверджень: «Усі підлітки пробують алкоголь», «Куріння допомагає зняти стрес», «Раз нічого не буде». Завдання: Учасники визначають – міф чи факт – і аргументують.

Тема 2.3. Просвітницько-профілактична функція працівника психологічної служби в реаліях сучасності

Нормативне підґрунтя просвітницько-профілактичної роботи працівника психологічної служби системи освіти, на які повинен спиратися фахівець. Особливості просвітницько-профілактичної функції працівника психологічної служби. Напрями просвітницько-профілактичної роботи в закладі освіти, що продиктовані нормативними документами на навчальний рік та з урахуванням реалій сучасності. Відмінності просвіти від профілактики. Особливості проведення просвітницько-профілактичної роботи з учнями, педагогами, батьками. Зміст та форми просвітницької роботи. Напрямки профілактичної роботи зі здобувачами освіти. Форми та методи профілактичної роботи. Просвітницько-профілактичні програми. Просвітницько-профілактична робота у дистанційному форматі.

Практична частина. Загальне коло обговорення: Місце соціального педагога в реалізації Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?» з учасниками освітнього процесу.

Тема 2.4. Інтерактивні форми та методи співпраці в роботі соціального педагога

Інтерактивні технології як простір соціально-педагогічної взаємодії. Візуалізація як інструмент соціального мислення. Кейс-орієнтований підхід у роботі соціального педагога. Сила аргументу: як дебати та диспути формують соціальні навички. Сторітелінг як технологія розвитку емпатії та комунікації. Арт-терапевтичні воркшопи як інструмент емоційної підтримки.

Практична частина. Мудборд «Асоціативна карта сучасної соціально-педагогічної роботи», вправа «Соціальний комікс», дебат-батл «Рішення чи покарання?». Самостійна робота. Створити вправу-брейнтизер

Тема 2.5. Ціннісні орієнтації як складова становлення особистості здобувача освіти: соціально-педагогічний аспект

Ціннісні орієнтири сучасної української школи. Актуальність питання формування ціннісних орієнтацій особистості. Поняття мораль, духовність,

цінності. Ієрархія внутрішніх цінностей людини. Носії та фактори впливу на формування цінностей молодшої особистості. Роль цінностей у житті людини. Базові моральні цінності сучасного виховання. Вікові особливості становлення особистості здобувача освіти. Методи та прийоми ціннісного виховання особистості в реаліях сьогодення.

Практична частина.. Робота в групах на sandbox «Виглядає як... Звучить як... Відчувається як...», створення та аналіз вправи «Добрі та погані вчинки» в застосунку Learning Apps

Тема 2.6. Внутрішні ресурси соціального педагога: як уникнути професійного вигорання

Профілактика вигорання та розвиток резильєнтності. Емоційна грамотність педагога як основа психосоціальної підтримки здобувачів освіти. Стрес, хронічний стрес. Симптоми хронічного стресу. Нейробіологія стресу. Причини психологічної травми. Наслідки психологічного потрясіння. Посттравматичний стресовий розлад. Стійкість до стресу. Стресостійкість. Керування стресами. Фізичні, емоційні, інтелектуальні способи керування стресом. Емоційне вигорання. Стадії емоційного вигорання. Саморегуляція емоційних станів. Аутогенне тренування.

Практична частина. Робота на Padlet дошці. Вправа «Мій внутрішній ресурс». Завдання: скласти список із 10 ресурсів, які допомагають вам відновлюватися. Приклади: спілкування з близькими, хобі, фізична активність, відпочинок, професійне зростання. Додатково: позначити ті ресурси, які ви реально використовуєте щотижня.

Тема 2.7. Профілактика соціально-небезпечних явищ

Поняття «профілактика», види профілактики, різновиди соціально-небезпечних явищ. Ефективні принципи та методи в роботі з профілактикою соціально-небезпечних явищ. Ефективні моделі супроводу дітей «групи ризику».

Практична частина. Вправа «Конфлітки в колективі» Слухачі працюють на дошці (Padlet). Завдання: 4 стратегії виходу з конфлікту. Обговорити: Які стратегії найкраще дозволяють вирішувати конфлікт? Відпрацювання схеми «Я-повідомлення у конфлікті»? Вправа Вікторина «Профілактика булінгу». Слухачі переходять за покликанням на дошці Canva та проходять вікторину, також працюють із флеш-картками з теми «Як знайти спільну мову з дітьми «групи ризику». Обговорити: Які моделі з дітьми групи ризику для Вас підходять найбільше? Відпрацювання навичок ефективної комунікації з дітьми групи ризику (вікторина «Спілкування»).

МОДУЛЬ 3. Організаційно-підсумковий

Тема 3.1. Настановне заняття: очікування від курсу

Презентація тем модулів, основних завдань, очікуваних результатів. Та пояснення структури занять.

Практична частина. Проведення вхідного діагностування та рефлексія слухачів щодо власного педагогічного досвіду і визначення особистих орієнтирів професійного розвитку. Обговорення в групах «Суперсила мого досвіду». Складання «Карти очікувань». Міні-практикум «Ціннісні орієнтири НУШ: формування життєвих компетентностей у школярів через соціально-педагогічну підтримку».

Тема 3.2. Освітній кластер «Будуємо ціннісне середовище разом»

Відкрите коло вражень «Що я виніс з курсу?», «Яку практику планую застосувати?». Колективний таймлайн «Стратегія успішних кроків», який відображає послідовність дій, що забезпечують ефективну соціальну роботу протягом навчального року.

3.1. Практичні роботи зазначені у відповідних темах за навчально-тематичним планом

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання.

1. Проаналізуйте конкретну ситуацію (кейс), де потрібне застосування СЕЕН.
2. Запропонуйте власну модель інтеграції СЕЕН у вашу професійну діяльність.
3. Проаналізувати власний професійний досвід або діяльність конкретної дитячої спільноти (клас, група, дитяче об'єднання) з позиції дотримання принципів рівності. Визначити: які групи дітей можуть перебувати в уразливому становищі; які бар'єри (соціальні, психологічні, комунікативні) існують у спільноті.
4. Запропонувати практичні кроки соціального педагога щодо формування ціннісного простору закладу освіти: профілактичні заходи; корекційні або виховні дії та форми роботи з дітьми, батьками та педагогами.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#n984>
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19>

4. Закон України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».
URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5207-17>
5. Указ Президента України від 03.12.2020 № 533/2020 «Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533/2020#Text>
6. Указ Президента України від 25.05.2020 №195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі».
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>

Основна література

1. Безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки.
URL: <https://sqe.gov.ua/bezpechne-osvitnie-seredovishhe-novi-vim/>
2. Джерело педагогічних інновацій. Безпечна освіта. Науково-методичний журнал. Випуск № 1(41). Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2023. 215 с.
3. Партнерство в парадигмі Нової української школи: виклики часу: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (онлайн), 19 травня 2025 р. КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР; КВНЗ «Харків. акад. неперервної освіти»; Тернопільський ОКППО та ін. Житомир: КЗ «Житомирський ОППО» ЖОР, 2025. С. 260 – 264.
URL: <https://repository.zippo.net.ua/files/original/6cd91962bfed2537cf373fe5962ffd98.pdf>
4. Партнерство в освіті. Практика взаємодії у контексті освітньої діяльності на шляху розбудови Нової української школи. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2022. 140 с.
URL: <https://donets-osvita.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/pedagogika-partnerstva-2022.pdf>
5. Покроєва Л.Д., Смирнова М.Є. Освітнє партнерство як регіональна стратегія в умовах воєнного часу. Трансформація моделей управління освітою в територіальних громадах: стан, проблеми, перспективи: колективна монографія. За заг. ред. Клясен Н. Л., Пушкарьова Т. О. Київ: ТОВ НВП «Росток А. В. Т.», 2022. 428 с.
6. Скрипка К.С. Впровадження соціально-етичного та емоційного навчання в закладах загальної середньої освіти. Матеріали XV Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції «Теоретичні та практичні аспекти розвитку науки і освіти» Львівського наукового форуму. м. Львів, С.75 – 81.
7. Скрипка К.С. Діяльнісний підхід в організації інклюзивного навчання для учнів з ООП в системі методичної роботи: реалії та перспективи. Збірник статей III Міжнародної науково-практичної конференції «Нова

українська школа: від теорії до практики». м. Чернівці, 2024. С.438–447.

8. Смирнова М.Є. Ціннісні орієнтації педагога у контексті професійної діяльності. Соціальна відповідальність людства в контексті аксіологічних трансформацій. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 20 вересня 2023 року Одеса. Електронний збірник. URL: <https://dspace.oano.od.ua/server/api/core/bitstreams/40783fe3-b77f-4d03-b755-80ba315b9e37/content>

Додаткова література

1. Єнгаличева, І., Остроушко, Н. Теорія соціальної підтримки як інструмент профілактики булінгу в інклюзивних класах. Соціальна робота та соціальна освіта, 2025, С. 5–11.
2. Іванова, І., Нищімна, І. Норвезький досвід у сфері захисту прав дітей: потенціал впровадження в Україні, 2025, (2(15)), С. 12–23.
3. Спілкуємося на відстані: віртуальний освітній простір закладу загальної середньої освіти [навчально-методичний посібник], авт.-укл.: М. Є. Смирнова, М. С. Астахова, О. О. Байназарова, Г. Л. Вороніна, Т. С. Китиченко, О. В. Колісник; за заг. ред. Л.Д. Покроєвої. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2023. 128 с.